

6.3. CSRD, normativa europea de sostenibilitat

1. Què és la normativa CSRD (Directiva d'Informació Corporativa sobre Sostenibilitat)?

La CSRD és una regulació de la Unió Europea, adoptada el 2022 i en vigor des del 5 de gener de 2023, que obliga a moltes empreses a publicar informes detallats sobre el seu impacte ambiental, social i de governança (ESG, per les sigles en anglès: Environmental, Social, Governance). Forma part del Pacte Verd Europeu, un conjunt de polítiques per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle en un 55% per al 2030 i assolir la neutralitat climàtica el 2050. L'objectiu principal de la CSRD és:

- Augmentar la transparència: Proporcionar dades fiables i comparables sobre sostenibilitat per a inversors, consumidors i altres parts interessades.
- Dirigir capitals cap a una economia sostenible: Facilitar que els recursos financers es destinin a activitats més responsables amb el planeta i la societat.
- Reduir riscos financers: Gestionar millor els riscos associats al canvi climàtic i altres problemes ESG.

La CSRD obliga a les empreses a reportar tant els impactes que elles tenen sobre el medi ambient i la societat (materialitat d'impacte, "inside-out") com els riscos que la sostenibilitat representa per al seu valor financer (materialitat financera, "outside-in"). Aquesta visió de "doble materialitat" és un dels seus pilars clau.

2. Què són les ESRS (NEIS en català)?

Les ESRS (European Sustainability Reporting Standards, o Normes Europees d'Informació sobre Sostenibilitat – NEIS en català) són els estàndards concrets que defineixen com les empreses han de reportar la informació de sostenibilitat segons la CSRD. Aquestes normes han estat desenvolupades per l'EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group), un organisme independent que assessora la Comissió Europea.

- Contingut: Les ESRS cobreixen temes ambientals (com el canvi climàtic o la biodiversitat), socials (com drets laborals o impacte en comunitats) i de governança (com l'ètica empresarial). Hi ha 12 estàndards, dividits en:
 - Estàndards transversals: ESRS 1 (requeriments generals) i ESRS 2 (divulgacions generals).
 - Estàndards temàtics: Per exemple, ESRS E1 (clima), ESRS S1 (mano d'obra pròpia) o ESRS G1 (conducta empresarial).
- Format i accés: Els informes han de presentar-se en un format electrònic únic (xHTML), amb etiquetes digitals per ser accessibles a través del Punt d'Accés Únic Europeu (ESAP).
- Evolució: El primer conjunt d'ESRS es va adoptar el 31 de juliol de 2023, i es preveu que es publiquin estàndards sectorials i específics per a pimes abans del 30 de juny de 2024.

Les ESRS actuen com una guia detallada per assegurar que la informació sigui comparable, fiable i útil, tant per a les empreses com per als usuaris finals (inversors, reguladors, etc.).

3. Quines empreses han de complir la normativa CSRD?

La CSRD amplia significativament l'abast respecte a la normativa anterior (NFRD), afectant unes 50.000 empreses (en comparació amb les 11.700 de la NFRD). Les empreses que han de complir-la són:

- Empreses grans ja subjectes a la NFRD (més de 500 empleats i entitats d'interès públic, com empreses cotitzades, bancs o asseguradores): Han de reportar a partir del 2024 (informes el 2025).
- Altres empreses grans (cotitzades o no) que superin dos dels següents criteris:
 - Més de 250 empleats.
 - Facturació neta superior a 40 milions d'euros (recentment elevada a 50 milions d'euros per una proposta del febrer de 2025).
 - Actius totals superiors a 20 milions d'euros (elevats a 25 milions d'euros). Aquestes empreses han de reportar a partir del 2025 (informes el 2026).
- Pimes cotitzades (excepte microempreses, amb menys de 10 empleats o facturació inferior a 20 milions d'euros): A partir del 2026 (informes el 2027), amb opció de retardar-ho fins al 2028.
- Empreses no europees amb activitat significativa a la UE:
 - Facturació superior a 150 milions d'euros a la UE.
 - Amb almenys una filial gran o cotitzada a la UE o una sucursal amb facturació superior a 40 milions d'euros. Aquestes empreses han de reportar a partir del 2028 (informes el 2029).

4. Diferències entre la CSRD i la NFRD (Directiva d'Informació No Financera)

La CSRD substitueix la NFRD (aplicada des del 2014 i transmesa a Espanya com la Llei 11/2018 d'Informació No Financera). Les principals diferències són:

- Àmbit d'aplicació:

- La NFRD només afectava unes 11.700 empreses, principalment entitats d'interès públic (cotitzades, bancs, asseguradores) amb més de 500 empleats.
- La CSRD amplia l'abast a unes 50.000 empreses, incloent-hi empreses grans (més de 250 empleats o determinats llindars financers), pimes cotitzades i empreses no europees amb activitat significativa a la UE.

- Detall i estandardització de la informació:

- La NFRD no tenia estàndards concrets, cosa que feia que els informes fossin inconsistents i difícils de comparar. Les empreses podien triar com reportar.
- La CSRD introdueix les ESRS (NEIS), estàndards obligatoris que detallen què i com reportar, cobrint temes ESG específics i assegurant comparabilitat.

- Doble materialitat:

- La NFRD es centrava principalment en els riscos de sostenibilitat per a l'empresa (materialitat financera).
- La CSRD aplica el principi de doble materialitat: les empreses han de reportar tant el seu impacte en la societat i el medi ambient com els riscos que la sostenibilitat suposa per al seu valor financer.

- Auditoria i verificació:

- La NFRD no exigia auditoria obligatòria; era voluntària.
- La CSRD obliga a una verificació independent per part d'un tercer (auditor o proveïdor especialitzat), inicialment amb un nivell d'assegurament "limitat", que podria passar a "raonable" el 2028.

- Format i accés:

- La NFRD permetia diferents formats d'informe i no exigia un format digital estandarditzat.
- La CSRD requereix que els informes es publiquin en un format electrònic únic (xHTML), amb etiquetes digitals, i formin part de l'informe de gestió de l'empresa.

- Abast de la cadena de valor:

- La NFRD no exigia reportar sobre la cadena de valor (proveïdors, clients, etc.).

La CSRD obliga a incloure informació sobre tota la cadena de valor, des de proveïdors fins a productes i serveis, incloent-hi emissions indirectes (Scope 3).